

Fúvóka

Tényleg megharagudtam, mert nem ébresztettek fel, pedig apám már hajnalban kiment a földre a régóta várt öntözővizet fogadni. A család magyarázkodott. Hogy kiszámíthatatlan, mikor érkezik meg a víz; hogy már több mint két hónapja várunk rá; és a kért tízórányi helyett csak hatot kaptunk.

Figyelmeztettek, hogy ne a külföldről hozott szép ruhámat húzzam föl, mert odakint nagy sár szokott lenni; bár a sárra régóta várnak. Az ültetvény már sárgul, de mindig előbbre valók Abdullah koma sógorai és barátai.

A nap még nem kelt fel, a sötétséget feloszlató fényei azonban már megérkeztek. A levegő még az éjszakai hideget eresztette ki magából; a tájban gyönyörködtem, miközben baktattam a völgy felé. Nem kávéztam, nem reggeliztem, de ez most másmilyen nap, ez az azonosulás napja. Apám nagyon örült lelkesedésemnek, amikor jeleztem szándékomat, hogy vele megyek öntözni. Örömet palástolva azt mondta: évek óta nem voltál itthon, három napja érkezted látogatóba, pihenj inkább; ez a mi kis életünk, megoldjuk, valahogy mindig megoldódott. Kerülgettem a köveket, ott lépkedtem, ahol a szamarak járnak, az volt az ösvény legsimább része. Még hogy a szamarak buta állatok; azok buták, akik ezt mondják!

Megérkeztem a kis dombhoz, melynek túlsó oldalán van a szomjas földünk. Ahogy a szélére értem, sűrű gőzpárát láttam a levegőben. Apám kis csatornákat nyitott a kapával, parcellákat alakított ki, a legszomjasabb helyekre próbálta eljuttatni a vizet, a másik kezével pedig a domb oldalában heverő csővezetékre szerelt slagot húzgálta. Lábszárai, ruhái már tiszta sár voltak, nem vette észre érkezésem, versenyt futott az idővel.

Hangosan köszöntem neki. Apám felém nézett és mosolyogott. Levettem a cipőt és a zoknit, a nadrágot térdig felhajtottam. Bementem. Megfogtam a slagot, forró volt. Hogy kényelmesebb legyen, derékmagasságba emeltem a slag végét, kevesebb víz jött ki belőle. Apám szólt, hogy tegyem vissza gyorsan a földre, minden csepp és perc számít.

A domb mellett megállt egy kocsi, kiszállt belőle Abdullah, a vízkút tulajdonosa, aki gazdagsága révén sejki rangra emelkedett. Üdvözölt minket. A föld szélén állva azt kérdezte tőlem, milyennek találom a falut az európai élet után. Baráti hangütést éreztem a szavaiban.

– Kimehetek hozzád? – kérdeztem. – Beszélnem kell veled.

– Persze, gyere ki a sárból, ez nem neked való, leendő mérnök úr. Igyunk egy teát.

Míg kiértem, szemügyre vettem a domb oldalában álló távoli rokonunkat. Telt alkatú, a jólét sugázik belőle. Drága anyagból van a ruhája, fejfedője kasmíri,

deréktőre, dzsambiájának markolata orrszarvúagyarból van. Ahogy mellette álltam, és kezet fogtam vele, éreztem a szantál illatát. Kinyitotta a kocsiját, elővett egy termoszt, és két pohárba öntötte a mentás teát.

– Na, mondd el nekem, milyenek az európai nők? – kérdezte halkán, ravasz mosoly kíséretében.

– Abdullah, én másról akarok beszélni.

A sejkij rangot szándékosan kihagytam a megszólításból, egyenrangúságomat akartam ezzel érzékeltetni.

– Bármiről beszélhet velem a drága leendő mérnök úr, én nyitott, világi ember vagyok.

– Az öntözővízről szeretnék beszélni.

– Arról inkább ne. A víz kapcsán nem lehet igazságot tenni, mindenki panaszkodik, mindenkinek sürgős, ne foglalkozz ezzel, megmérgezed vele a hazalátogatásodat. Fő, hogy most öntöztök, tiszteletedre hamarabb hoztam apádnak a vizet.

– Ezt a tevizet?

– Tessék?!

– Abdullah, ez a víz nagyon meleg, ennek a víznek a negyede elpárolog, miért nem hűtöd le egy medencében, mielőtt drágán elosztod?

– A faluban szeretik a meleg vizet, úgy tudják, hogy ez a földnek is jó, hisz fürdéskor ők is a forró vizet szeretik. Az ember és a föld között nincs különbség, mindkettő élőlény, nemde?

– De ez nem így van, te is tudod.

– Mérnök úr, ugye nem baj, hogy megelégek neked a mérnöki titulust, hány év van még hátra az egyetemről?

Nem várta meg a választ. Hátrafordult, hogy újból teát öntsön. De valójában ez csak tárgyalási szünet volt. Nem ilyen témára készült. Át akarta gondolni, hogy mit tegeyen velem. Vajon hol tanulta a tárgyalástechnikát? – kérdeztem magamtól.

– A végzésig még két évem van, jól tudom? Követem ám a rólad szóló híreket. Apád nem mondta?

– Igen, de ez hogy jön ide?

– Egyetemet nem végeztem, de szerintem több költséged lesz ebben a két évben. Nekem van egy ajánlatom.

– Ajánlatod?

– Mielőtt visszautazol, adok neked valutát, magaddal viszed, ez előleg; amikor hazajössz, te leszel az öntözési felelősöm, más falvakban is fúrhatunk vízkutakat, az engedélyeket megszerzem; alakíthatunk egy céget, te leszel a főmérnököm és a jobb kezem.

– Abdullah, egy másik nagy problémám is van: órában számolva adod el a vizet.

– Ezzel meg mi a baj?

– Az, hogy nem az idő a víztömeg mértékegysége. Alig folyik víz a slagból, ha felemelem a csövet, nincs nyomás.

– Ez van, ez jön a föld belsejéből. Az emberek itt hisznek a sorsban, az isteni elosztásban, ne okoskodj.

– Abdullah, tudom, hogy vannak szelepek, fúvókák és szivattyú-beállítások.

– Akkor nem érdekel az ajánlatom? A biztos jövőt nem kéred? Akkor mondok neked még valamit.

– Ajtót nyitottam magamnak a jövőre, nem támaszkodok senkire, önmagamra számítok.

– Szívesen fogadnálak vejemnek, tudod, hogy az isten nem ajándékozott meg fiúgyermekkel, a három lányom közül választhatsz egyet feleségnek, gyermekeid az én örököseim lesznek.

– Nagyon megtisztelő lenne, de én elsősorban apám fia vagyok, a földünk és a víz kérdése érdekel.

– Nagyon el vagy telve magadtól, kisfiam! Nem ismered a mi életünket, talán már elfelejtettél mindent?

Mosolya fokozatosan bezárult, arca komor lett. A teás poharat elkérte tőlem, az övét is betette az ülésre, nagy erővel becsukta a kocsiajtót, és a földünk felé indult. Addigra már élénkültek a nap sugarai. A melegedés hatására csökkent a gőzpára sűrűsége a levegőben. Apám továbbra is ott küzdött, ide-oda szaladgált a slaggal és a kapával, mint egy mentő a földrengés után.

Abdullah sejk a földünk szélén állt, és fennhangon közölte apámmal, hogy sajnálja, de el kell vinnie a vizet, máshova fogja átirányítani, mert a fiának nem tetszik. Apám furcsán nézett rám, értetlenül bámult, nem hitt a fülének.

– De hát, fiam, miféle dolog ez?!

– Apám, ez a víz forró és kevés.

– Tudom, fiam, de nincs más lehetőség.

– Lennie kell más megoldásnak.

– Mi lenne az?

– Nem tudom, fúrjunk mi kutat.

– Miből, fiam? Ez nagyon drága dolog, ráadásul a völgyben is csöveket kell lefektetni.

– Csináljunk szövetkezetet.

– Egyedül Abdullah sejknek van joga vízkutat fúrni. A falu aláírta neki.

– De apám, ez kizsákmányolás, feudalizmus.

– Drága fiam...

Nem folytatta. Talán érti ő is, de nem tud ellene mit tenni. Az is lehet, hogy a faluban mindenki tudja ezt, de inkább az esőben bíznak. Lehet, hogy buzgóságom miatt a jövőben apám nem kap vizet? Mint aki kohllal festi társa szemét, de megvakítja. Nagy nyomás nehezedett a lelkemre, egyszerre voltam dühös és szomorú. Gyülekező könnyek melegségét éreztem szemeim hátsó medencéjében. Szaladtam a földre, fogtam a slagot és a kapát, megadtam magam a sorsnak.

– Leendő mérnök úr, felmegyek a kúthoz, dolgom van – mondta, és harsányan nevetett, mielőtt beült terepjárójába.

Elindult. Port kavart a levegőben és bennem. Messziről néztük, ahogy a koci kapaszkodik fel a nehéz hegyi úton, utána megáll a hegyoldalban, a kút mellett. Szemközt álltam apámmal, kezemben a slag. Vártuk, mi fog történni, néztük a slag végét, mikor szűnik meg belőle folyni a víz, mikor zárja el a csapot.

Egyszer csak hirtelen felfelé rándult a slag a kezemből.

– Fiam, lefröcsköltél.

– Igen, apám, több víz jön át rajta, sokkal több, mert nagyobb fűvókára tette. Vigyorogva mondtam. Apám arca gyermeki örömet sugárzott. Vizesen, sárosan átöleltük egymást, erősen magához szorított, mint gyermekkoromban tette.

Ritka levelei egyikében apám megíratta, hogy visszautazásom óta időben kapja a vizet, annyi órányit, amennyit kér, ráadásul nagy fűvókán jön a víz. A levél végén megjegyezte: „rendes ember ez az Abdullah, érdeklődik utánad, mindig kérdezi, hogy mikor fejezed be az egyetemet, akár a veje is lehetnél, kislefiam”.

